

Conclusions III Congrés de Ràdio Municipal

El III Congrés de la Ràdio Municipal ha impulsat la confecció d'*El Llibre Blanc de la Ràdio Local Pública* amb l'objectiu que faci el diagnòstic sobre la situació actual de les emissores de ràdio i en proposi una solució de futur. L'impuls d'aquest Llibre és el resultat dels treballs que s'han realitzat en el decurs del Congrés i que han tingut com a eix vertebrador la petició reiterada que la ràdio municipal sigui considerada com un servei públic. A partir de la iniciativa expressada en la cloenda del Congrés pel President del Consorci Local i Comarcal de Comunicació (CLCC), Sr. Josep Pont, correspondrà a l'executiva de la Federació de Ràdios Locals de Catalunya la coordinació de l'impuls d'aquest Llibre en col·laboració amb l'Associació de Municipis i Comarques de Catalunya (ACM), la Federació Catalana de Municipis (FCM) i el Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC).

El Llibre Blanc de la Ràdio Local Pública ha de respondre a aspectes molt concrets com:

- quantes persones estan plenament professionalitzades
- quants col·laboradors treballen a les emissores
- quin tipus de programació s'hi fa
- en quin grau hi ha ingerències polítiques a l'hora de prendre decisions...
- com són les instal·lacions i la infraestructura
- quin és el grau de participació ciutadana...

A partir de les dades obtingudes s'han de plantejar les solucions que passen per obtenir uns mínims raonables de professionalització, dotació pressupostària i de regulació.

Per quantificar els mínims imprescindibles per fer ràdio local pública és necessari, abans, que els responsables de les administracions locals que

disposen d'emissores de ràdio municipal apostin de forma inequívoca per convertir-les en un autèntic servei públic. És indispensable aquesta resolució per concretar uns mínims.

Sigui com sigui, el III Congrés de Ràdio Municipal considera que la ràdio local ha de ser un servei públic adreçat a la seva ciutadania. El plenari ha encarregat a l'actual president de la Federació de Ràdios Locals de Catalunya que consensui amb l'Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACM) i amb la Federació de Municipis de Catalunya (FMC) la definició de servei públic aplicat a les emissores municipals.

Com a servei públic la programació radiofònica ha de respondre clarament als interessos, necessitats i inquietuds de la ciutadania a la que va dirigida. Ha de garantir el pluralisme i la diversitat ha de fomentar els valors de la convivència, respecte i solidaritat, ha de fomentar la participació ciutadana i ha d'assumir els continguts institucionals (no confondre amb partidistes) que permeten una millor comunicació i comunió entre les administracions públiques (ajuntaments) i els seus administrats. Els estris per poder garantir aquest servei públic i les infraestructures han de ser els propis d'una administració que té en la ràdio municipal com una les millors eines per estar en contacte amb la ciutadania, per fer-los arribar la informació de servei que els convé i per detectar les mancances ciutadanes i les preocupacions de la seva ciutadania.

Per fer tot això realitat, el III Congrés de Ràdio Municipal reclama que la definició de servei públic porti associada una assignació pressupostària en forma de contracte-programa. El contracte programa és la fórmula que utilitzen les televisions i ràdios públiques per determinar quins continguts es poden considerar servei públic i, conseqüentment dotar-los d'una partida pressupostària que permeti donar el servei.

Internet i la ràdio local

Les noves tecnologies, sobretot Internet, han tingut un paper destacat en el III Congrés de Ràdio Municipal. La utilització de la xarxa per part de les emissores municipals permet ampliar la disponibilitat d'unes emissions radiofòniques sense necessitat de dependre territorialment d'una ubicació propera. Per tant, es pot universalitzar la ràdio municipal a través d'Internet, no tant com una mesura per guanyar audiència, sinó per posar a disposició de l'oient l'emissió de la seva ràdio estigui on estigui; sense necessitat d'haver d'estar a prop de l'emissora. Per la ràdio local pública Internet ofereix mantenir viu el vincle amb l'oient habitual. A més, el servei de ràdio a la carta, possibilita que en el moment més convenient es pugui escoltar el programa desitjat.

Com queda reflectit, Internet és una eina més per aconseguir les finalitats de la ràdio municipal; però mai és una finalitat en sí mateix. És un complement ideal per crear complicitats i fidelitzar audiències.

Els continguts: oferta i demanda

El III Congrés de Ràdio Municipal ha conclòs que les programacions de les emissores locals han de continuar cercant allò que interessa a l'audiència; les inquietuds del públic a qui s'adreça. El Congrés ha fet un toc d'atenció a evitar que l'oferta programàtica de les ràdios municipals respongui majoritàriament al que agrada o interessa als professionals, i s'oblidi que l'autèntic servei a la comunitat és el de programes que motivin els conciutadans que ens escolten. Això permet continuar realitzant un treball de fons realment transcendent en l'àmbit de la integració cultural, religiosa i ètnica de les persones vingudes de fora de Catalunya; sense renunciar a integrar-les, a fer-les partícips de les programacions radiofòniques.

Les audiències

Els mitjans de comunicació, públics i privats, mesuren la seva capacitat d'impacte i valoren si els seus continguts són els que desitgen els seus oïdors a través d'estudis d'audiència. De tots és coneguda la limitació que pels mitjans locals representa accedir a estudis homologats que serveixin per valorar els continguts. Per això, es valora molt positivament, i es rep amb il·lusió i esperança, la iniciativa del Baròmetre dels Països Catalans, com a eina per quantificar l'índex de penetració de la ràdio municipal entre la ciutadania a la que dona servei.

El paper de l'administració local

Respecte al paper de l'administració local en la ràdio de proximitat, el Congrés ha demanat als Ajuntaments que segueixin apostant, ara més que mai, per uns

mitjans que representen la via de comunicació més curta entre administració i administrats. Aquesta aposta decidida comporta la dotació d'uns recursos econòmics adients que garanteixin uns continguts radiofònics de qualitat, una estructura de personal mínima i estable, però suficient, per fer un servei públic i l'encaix dels col·laboradors i de les entitats ciutadanes a l'emissora.

Els Ajuntaments s'haurien de dotar d'organismes que serveixin per organitzar i regular les emissores públiques locals, respectant els criteris tècnics dels professionals de les emissores en la gestió de les ràdios públiques locals.

Per últim es va convenir que totes les institucions (ajuntaments, organismes supramunicipals, govern de Catalunya...) s'impliquin encara més en l'impuls de la ràdio local pública.